

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2024 m.
sprendimu Nr.

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ROMŲ ĮTRAUKTIES Į VISUOMENĘ 2024–2026 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus romų įtraukties į visuomenę 2024–2026 m. programa (toliau – Programa) yra ilgalaikio planavimo dokumentas, kuriuo Vilniaus miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė) siekia atliepti Vilniaus romų bendruomenės narių poreikius ir didinti jų įtrauktį į visuomenę.

2. Programos paskirtis – identifikuoti svarbiausius romų tautybės asmenims kylančius iššūkius Savivaldybėje, suplanuoti bei įgyvendinti tikslines priemones, sudarančias palankesnes sąlygas ir galimybes visavertiškai dalyvauti bei savarankiškai gyventi visuomenėje.

3. Programos rengimo poreikis pagrįstas:

3.1. demografiniais duomenimis. Lietuvos gyventojų surašymo rezultatai rodo, kad 2021 m. Lietuvoje gyveno 2 251 romas (0,08 proc. visų gyventojų), iš kurių 24,3 proc. gyvena Vilniuje – Savivaldybėje gyvena didžiausia Lietuvos romų bendruomenė;

3.2. įtraukties tęstinumo užtikrinimu. Sprendžiant romų bendruomenės nariams kylančius iššūkius Savivaldybėje buvo parengtos ir patvirtintos Vilniaus (Kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016–2019 m. programa, Vilniaus romų integracijos į visuomenę 2020–2023 m. programa – įvertinus vykdytų programų pasiektus rezultatus būtina ir toliau nuosekliai juos gerinti, tęsiant gerą patirtimi pagrįstas priemones bei inicijuojant naujus veiksmus;

3.3. antičigonizmo mastu, t. y. aukštais diskriminacines nuostatas ir elgesį iliustruojančiais rodikliais romų atžvilgiu švietimo, socialinėje, sveikatos ir kitose visuomenės gyvenimo srityse. 2022 m. dr. Giedrės Blažytės atlikto tyrimo „Visuomenės nuostatos etninių ir religinių grupių atžvilgiu: 2022 m.“ duomenimis, net 51,1, proc. respondentų nurodė, kad per pastaruosius penkerius metus jų požiūris į romus arba labai pablogėjo, arba greičiau pablogėjo nei pagerėjo.

4. Programa parengta vadovaujantis 1965 m. gruodžio 21 d. 2106 d. Jungtinių Tautų rasinės diskriminacijos panaikinimo konvencija, Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija, 2020 m. spalio 7 d. patvirtintu Europos Komisijos komunikatu Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo strateginio plano, 2021 m. kovo 12 d. Europos Tarybos rekomendacija dėl romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo, 2023 m. balandžio 5 d. Europos Tarybos rekomendacija dėl romų jaunimo dalyvavimo CM/Rec(2023)4, Romų įtraukties iki 2030 m. veiksmų planas Nr. IV-58 patvirtintas Tautinių mažumų departamento prie LRV ir kitais teisės aktais, tyrimų bei apklausų, susijusių su romų padėtimi Lietuvoje, išvadomis.

5. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

6. Romų gyventojų struktūra pasižymi išskirtinėmis savybėmis. Palyginus tiek su lietuvių, tiek su kitų tautinių bendrijų demografinė struktūra, atpažįstama santykinai didelė jauno amžiaus gyventojų dalis ir santykinai maža vyresnio amžiaus gyventojų dalis. Taip pat tarp romų tautybės

Lietuvos gyventojų didesnę dalį populiacijos sudaro moterys: 2021 m. Lietuvos gyventojų surašymo duomenimis, moterys sudarė 52,6 proc. visos romų populiacijos, o romų tautybės vyrai – 47,4 proc. Šie duomenys iliustruoja poreikį daugiau priemonių orientuoti į vaikus ir jaunimą, darbingo amžiaus žmones, tikslingai planuoti veiksmus, vertinant unikalią romų tautybės moterų ir vyrų patirtį.

Švietimo sritis

7. Lietuvos gyventojų surašymo duomenimis, 2021 m. romų tautybės gyventojų išsilavinimo rodikliai buvo gana žemi. Tarp romų tautybės gyventojų beveik nėra asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (mažiau nei 1 proc.), o tarp lietuvių tautybės gyventojų šis rodiklis siekia 20,3 proc. Pagrindinį ir aukštesnį nei pagrindinį išsilavinimą turinčių romų dalis išliko gana stabili (apie 45 proc.). Visgi daugiau negu 70 proc. romų tautybės gyventojų turėjo žemesnį nei vidurinį išsilavinimą. Nepaisant esamų romų tautybės gyventojų išsilavinimo rodiklių statistiniai duomenys rodo, kad nuo 2001 iki 2021 m. raštingų ir pradinį išsilavinimą įgijusių romų dalis bendroje romų populiacijoje didėjo (nuo 31proc. iki 47 proc.).

8. Nors nuo 2015 iki 2020 m. pagerėjo romų tautybės vaikų, lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, rodikliai, fiksuojamas tolygesnis romų moksleivių pasiskirstymas pagal klases bendrojo ugdymo mokyklose bei daugėja besimokančių vyresnių nei 16 metų asmenų skaičius, dalyvavimas formaliojo švietimo programose vis dar nėra pakankamas. Pavyzdžiui, 2020 m. dr. Vitos Kontvainės atlikto tyrimo „Romų tautybės asmenų padėtis 2020 m.“ (toliau – 2020 m. dr. Vitos Kontvainės tyrimas) duomenimis, 3–6 m. amžiaus vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme, skaičiai 2015–2020 m. augo nuo 33 proc. iki 50 proc., tačiau tai vis dar nėra traktuojama kaip sėkmingi rezultatai.

9. Socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis vertinimu, tarp romų tautybės vaikų ir jaunimo stebima žema motyvacija siekti akademinį pasiekimą, įgyti išsilavinimą, kas neretai sąlygoja nepakankamas žinias ir įgūdžius ugdymo procese, žemą finansinį, technologinį raštingumą ir kitus sunkumus ugdymo procese. Nepaisant to, paraleliai gana dažnai pasireiškia skirtingų mokyklos bendruomenės narių nepalankus požiūris bei nuostatos romų tautybės vaikų atžvilgiu, kurios turi reikšmingos įtakos motyvacijai lankyti mokyklą.

10. 2021–2023 m. Vilniaus „Saulėtekio“ mokykloje-daugiafunkciniame centre įsteigti papildomi mokytojo padėjėjo (1) ir socialinio pedagogo (0,75) etatai, kasmet tęsiamas pavėžėjimo finansavimas vilniečio kortelėms įsigyti ir papildyti, 2023 m. pradėtas skirti dvigubas neformaliojo švietimo krepšelis (40 Eur/mėn.) romų tautybės mokiniams, kurie gauna socialinę paramą arba turi teisę į socialinę paramą, Jaunimo programų konkurse pradėti finansuoti tiksliniai projektai romų tautybės jaunimui iki 29 m. – šios priemonės laikytinos pasiteisinusia praktika, kurią būtina ne tik tęsti, bet ir plėsti siekiant didinti romų tautybės vaikų įtrauktį formaliajame ir neformaliajame švietime.

Sveikatos sritis

11. 2019 m. atlikto epidemiologinio tyrimo duomenys atskleidžia, kad romų tautybės gyventojų sveikatos rodikliai prasteni nei kitų tautybių gyventojų Lietuvoje. Su gyventojų surašymu sujungti mirtingumo tyrimo duomenys rodo, kad romų tautybės vyrų (sulaukusių 20 metų) vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 11,83 metų trumpesnė negu lietuvių tautybės vyrų, o romų tautybės moterų (sulaukusių 20 metų) tikėtina gyvenimo trukmė buvo 11,83 metų trumpesnė negu lietuvių tautybės moterų.

12. 2020 m. dr. Vitos Kontvainės tyrimo rezultatai parodė, kad lyginant romų tautybės asmenų subjektyvaus sveikatos vertinimo duomenis su Lietuvos gyventojų duomenimis, romai savo sveikatą vertina prasčiau – tiek 16–44 m., tiek vyresnių nei 45 m. grupėse ženkliai daugiau romų

vertina savo sveikatą kaip blogą ar labai blogą, vyresnių nei 45 m. romų grupėje yra daug mažiau vertinančių savo sveikatos būklę kaip vidutinišką.

13. Socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis, duomenimis, romų tautybės asmenys sveikatos srityje susiduria su sunkumais gauti laiku reikiamas sveikatos priežiūros paslaugas dėl socialinių įgūdžių stokos, nepakankamų žinių apie sveikatos priežiūros paslaugų gavimo galimybes bei motyvacijos trūkumą tinkamai rūpintis savo sveikata, neretai priežastimi nesikreipti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą įvardijamas diskriminacinių nuostatų pasireiškimas romų tautybės asmenų atžvilgiu.

14. Nors 2020 m. dr. Vitos Kontvainės tyrimo duomenys rodo ženkliai mažėjantį romų, neturinčių privalomojo sveikatos draudimo, skaičių (2020 m. jų skaičius siekė 5,6 proc., kai 2015 m. jis buvo 13,8 proc.), vis dar kyla iššūkių planuojant bei gaunant asmens sveikatos priežiūros paslaugas. 2022 m. Lietuvos sakaliukų sąjungos Vilniaus miesto filialo Padėk pritapti ir Taikomosios antropologijos organizacijos „Anthropos“ atlikto tyrimo išvadomis, Vilniaus romų bendruomenės atstovams asmens sveikatos priežiūros įstaigose trūksta išsamesnės informacijos apie galimas profilaktikos priemones, tolesnius gydymo eigos etapus diagnozavus ligą, kyla sunkumų patekti pas reikiamus gydytojus laiku.

Socialinė sritis

15. Vienas iš pagrindinių rodiklių vertinant gyventojų gyvenimo kokybę ir gyvenimo sąlygas yra patogumai būste. 2020 m. atlikti tyrimai rodo, kad gyvenamojo būsto sąlygos romų grupėje yra pagerėjusios – sumažėjo asmenų dalis, gyvenančių būsto problemų turinčiuose namuose (nuo 72 proc. iki 55 proc.), išaugo asmenų dalis, galinčių pakankamai šildyti gyvenamąjį būstą (nuo 48 proc. iki 75 proc.), nežymiai išaugo romų namų ūkių būstų plotas. Nepaisant teigiamų pokyčių, romų gyvenamieji būstai vis dar pasižymi prastesne kokybe lyginant su bendrais šalies rodikliais.

16. Ši „Vilniaus miesto būstas“ duomenimis, romų šeimų, kurioms buvo skirta būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija, pastaruoju metu daugėjo: per 2021 m. jas gavo 32 romų šeimos, per 2022 m. – 58 romų šeimos, o per 2023 m. jos išmokėtos 63 romų šeimoms. Taip pat 2023 m. iš viso išnuomota 60 socialinių ir Savivaldybės būstų, o 2016 m. tokių šeimų skaičius siekė 47. Visgi romų tautybės asmenys dažnai patiria diskriminacinę elgesį tiek gavę socialinį būstą, tiek savarankiškai ieškodami būsto nuomai. Beveik visais atvejais kaimynai būna nusiteikę priešišškai romų tautybės šeimų atžvilgiu, o būsto savininkai nesutinka nuomoti jiems būsto neįvardiję konkrečių atsisakymo priežasčių.

17. Romų tautybės asmenys patiria darbo rinkos atstovų diskriminaciją – darbdavių požiūris į romų tautybės žmones išlieka neigiamas, pastebimas darbdavių nenoras įdarbinti šios tautybės asmenis. Tai patvirtina 2019 m. Europos Sąjungos tyrimų programos Eurobarometro apklausos duomenys: net 42 proc. respondentų sutinka, kad trūkumu įsidarbinant gali būti laikoma kandidato buvimas romu, o ketvirtadalis apklaustųjų nurodė, kad nenorėtų dirbti su romų tautybės kolega. Dėl šios priežasties būtina ne tik planuoti bei įgyvendinti užimtumo didinimo priemones, tęsti Savivaldybės Nevyriausybinų organizacijų atrankos ir finansavimo konkursus, tikslingai ugdant romų tautybės asmenų įgūdžius, reikalingus integracijai į darbo rinką, bet ir dirbti su darbdaviais, šviesti visuomenę apie sėkmingą romų įsidarbinimą ar savarankiškai sukurtas darbo vietas.

Kultūros sritis

18. 2019 m. Europos Sąjungos tyrimų programos Eurobarometro apklausa rodo, kad daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų sutinka, kad šalyje paplitusi diskriminacija dėl buvimo romų tautybės asmeniu, nors daugeliu atveju vadovaujamosi įsigalėjusiais stereotipais ir mažai žinoma apie romų kultūrą. Savivaldybėje kasmet vyksta ir yra remiamas „Gypsy fest“ renginys, vyksta kitos

kultūrinės veiklos, tačiau jų metu pasiekiamas žmonių skaičius nėra pakankamas, romų kultūrinėms veikloms remti ir įgyvendinti turi būti skiriamas didesnis dėmesys.

19. Nors Lietuvos gyventojai turi daug neigiamų nuostatų romų tautybės žmonių atžvilgiu, jų nuomonė keičiasi, kai kalbama apie vaikus – net 84 proc. respondentų teigia, kad jaustųsi visiškai arba iš dalies patenkinti, jei jų vaikai turėtų romų tautybės bendraklasių, o 78 proc. sutinka, kad apie romų kultūrą ir istoriją turėtų būtų mokoma pamokose. Tai rodo pozityvias aplinkybes, kurias būtina įvertinti įtraukties skatinimo procese.

20. Dar 2015 m. balandžio 15 d. Tarptautinės romų dienos proga Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją „Dėl priešiško romams Europoje ir romų genocido Antrojo pasaulinio karo metais minėjimo“, kuria pripažino istorinį romų genocido Antrojo pasaulinio karo metais faktą ir paragino visas valstybes minėti ir paskelbti rugpjūčio 2 d. romų genocido diena. 2019 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos Seimas atmintinų dienų sąrašą papildė Romų genocido atminimo diena, kurios visuotinis pripažinimas ir minėjimas vis dar nėra pakankamas, trūksta su romų istorija susijusių faktų sklaidos bei žinomumo ne tik tarp valstybės institucijų, bet ir visuomenės narių.

III SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

21. Programos tikslas – skatinti Vilniaus romų bendruomenės narių įtrauktį, užtikrinant jų poreikius bei interesus atliepiančias paslaugas ir pagalbą, prisidedant prie bendruomenės identiteto išsaugojimo ir puoselėjimo bei keičiant nepalankias romų tautybės asmenų integracijai visuomenės nuostatas.

22. Programos uždaviniai:

22.1. didinti romų tautybės vaikų ir suaugusiųjų dalyvavimą formaliajame ir neformaliajame švietime;

22.2. stiprinti romų tautybės asmenų naudojimąsi sveikatinimo ir sveikatos priežiūros paslaugomis pagal individualius poreikius;

22.3. mažinti romų tautybės asmenų socialinę atskirtį, didinti užimtumą bei gerinti gyvenimo sąlygas;

22.4. puoselėti romų kultūrinį identitetą ir sklaidą, mažinti visuomenės stigmatizuojančias nuostatas romų tautybės asmenų atžvilgiu.

23. Programos ilgalaikiam tikslui ir jo uždaviniams pasiekti tvirtinamas Vilniaus romų įtraukties į visuomenę 2024–2026 metų programos veiksmų planas (1 priedas), kuris gali būti peržiūrimas ir keičiamas ar papildomas ne dažniau nei kartą per metus.

24. Programos veiksmų plano įgyvendinimo veiksmingumas bus vertinamas pagal Vilniaus romų įtraukties į visuomenę 2024–2026 metų programos priemonių rezultatų rodiklius ir jų reikšmes (2 priedas).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Programos įgyvendinimą koordinuoja Savivaldybės administracija.

26. Programos priemonių įgyvendinimas finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) Savivaldybės biudžeto lėšų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja Savivaldybė.

VILNIAUS ROMŲ ĮTRAUKTIES Į VISUOMENĘ 2024-2026 METŲ PROGRAMOS VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
	Tikslas – skatinti Vilniaus romų bendruomenės narių įtrauktį, užtikrinant jų poreikius bei interesus atliepiančias paslaugas ir pagalbą, prisidedant prie bendruomenės identiteto išsaugojimo ir puoselėjimo bei keičiant nepalankias visuomenės nuostatas dėl romų tautybės asmenų integracijos						
1.	Uždavinys – didinti romų tautybės vaikų ir suaugusiųjų dalyvavimą formaliajame ir neformaliajame švietime						
1.1.	Užtikrinti papildomą švietimo ir (ar) kitą pagalbą ugdymo įstaigose, kuriose mokosi romų tautybės mokiniai	Bus didinamas romų mokinių ugdymosi veiksmingumas, pagal poreikį įdarbinant romų mokytojo padėjėjus (1 etatas – nuo 10 vaikų)	2024–2026	Apie 160 000	Bendrojo ugdymo skyrius, Švietimo aplinkos skyrius, mokyklos	Nevyriausybės organizacijos (toliau – NVO)	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.2.	Užtikrinti romų tautybės vaikų ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų lankymą	Bus sudaromos sąlygos pagal poreikį neatlygintinai naudotis viešuoju transportu, užtikrinant vilniečio korteles	2024–2026	Apie 30 000	Bendrojo ugdymo skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.3.	Stiprinti romų tautybės mokinių/asmenų socialinius emocinius įgūdžius	Gerės romų tautybės mokinių (asmenų) socialiniai emociniai įgūdžiai, organizuojant savipagalbos stovyklas	2024–2026	2 000	BĮ Vilniaus pedagoginė psichologinė	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
		(dvi savaitgalio stovyklos per metus)			tarnyba		
1.4.	Didinti asmenų, dirbančių su romų tautybės vaikais ir jaunimu, kompetencijas	Gerės asmenų, dirbančių su romų vaikais ir jaunimu, žinios ir įgūdžiai dalyvaujant kvalifikacijos tobulinimo veiklose (ne mažiau kaip 2 mokymai ir 1 supervizija per metus)	2024–2026	10 000	VšĮ Vilniaus švietimo pažangos centras („EDU Vilnius)	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.5.	Stiprinti bendrojo ugdymo įstaigų, Savivaldybės ir NVO bendradarbiavimą	Gerės ugdymo įstaigų ir NVO keitimasis informacija, efektyviau bus sprendžiami probleminiai atvejai (ne mažiau kaip 2 susitikimai per metus)	2024–2026	-	Bendrojo ugdymo skyrius	-	-
1.6.	Gerinti sąlygas romų fizinio aktyvumo didinimui	Bus skatinami sporto renginiai ar sportinės įrangos įsigijimas romų fiziniam aktyvumui, numatant papildomus kriterijus sporto projektų konkurso nuostatose (projektų rėmimas inicijuojamas kartą metuose)	2025–2026	Minimali projektų finansavimo suma – 2 000 Eur.	Sporto ir sveikatingumo skyrius	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.7.	Didinti romų vaikų ir jaunimo dalyvavimą neformaliojo vaikų švietimo programose	Gerės sąlygos dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose romų vaikams ir jaunimui, numatant Savivaldybės neformalųjį vaikų švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose dvigubai didesnio krepšelio finansavimą (rėmimas numatytas kasmet pagal poreikį)	2024–2026	Pagal prašymų poreikį	Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyrius	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.8.	Skatinti romų tautybės		2024–2026	36 000	Jaunimo reikalų ir	-	Savivaldybės

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
	jaunimo įtrauktį į visuomenę	Bus plečiamos romų kultūros pažinimo ir tolerancijos skatinimo veiklos, Vilniaus jaunimo programų konkurso nuostatuose numatant romus kaip tikslinę grupę (projektų rėmimas inicijuojamas kartą metuose)			neformalaus užimtumo skyrius		biudžeto lėšos
1.9.	Skatinti didesnę romų jaunimo užimtumą ir socializaciją	Bus užtikrinamos atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos, projektų organizavimo ir finansavimo konkurso nuostatuose išskiriant romus kaip mažiau galimybių turinčią tikslinę grupę (projektų rėmimas inicijuojamas kartą metuose)	2024–2026	18 000	Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyrius	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
1.10.	Didinti romų tautybės asmenų lietuvių kalbos žinias ir įgūdžius	Didės galimybės romų tautybės suaugusiems asmenims mokytis lietuvių kalbos (sukurta ir įgyvendinta tikslinė neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa)	2024–2025	-	Jaunimo reikalų ir neformalaus užimtumo skyrius	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
2.	Uždavinys – stiprinti romų tautybės asmenų naudojimąsi sveikatinimo ir sveikatos priežiūros paslaugomis pagal individualius poreikius						
2.1.	Didinti priklausomybės liga sergančių romų ar jų artimųjų motyvaciją kreiptis gydymo ar kitos pagalbos, išvengti galimų atkryčių	Bus gerinamos pagalbos romams galimybės, užtikrinant priklausomybių konsultanto paslaugų teikimą rusų kalba arčiau romų bendruomenės esančiose patalpose (ne mažiau kaip 8 asmenys)	2024–2026	Pagal poreikį	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Sveikatos apsaugos skyrius	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro biudžeto lėšos
2.2.	Gerinti romų bendruomenės atstovų psichikos sveikatos	Bus sudaromos sąlygos romams dalyvauti savitarpio pagalbos (rusų kalba) grupėje	2024–2026	Pagal poreikį	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės	Sveikatos apsaugos	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
	raštingumą	arčiau romų bendruomenės esančiose patalpose (ne mažiau nei 1 savipagalbos grupė (iki 12 asmenų) per metus).			visuomenės sveikatos biuras	skyrius	visuomenės sveikatos biuro biudžeto lėšos
3.	Uždavinys – mažinti romų tautybės asmenų socialinę atskirtį, didinti užimtumą bei gerinti gyvenimo sąlygas						
3.1.	Stiprinti romų moterų ir merginų žinias, įgūdžius, gerinti jų savijautą bei psichologinį atsparumą	Bus vykdomos savipagalbos grupės bei nepertraukiamai teikiama kompleksinė pagalba moterims ir mergaitėms, užtikrinant jų vaikų priežiūrą veiklų metu (veiklos vykdomos visus metus ne rečiau kaip du kartus per savaitę)	2024–2026	150 000	Socialinės gerovės skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos
3.2.	Gerinti Savivaldybės, jai pavaldžių įstaigų ir NVO bendradarbiavimą socialinių, sveikatos paslaugų teikimo romams klausimais	Bus efektyviau sprendžiami romų bendruomenės nariams kylantys iššūkiai socialinių, sveikatos paslaugų teikimo kontekste (ne mažiau kaip 2 susitikimai per metus)	2024–2026	-	BĮ Vilniaus miesto socialinių paslaugų centras	NVO, Socialinės gerovės skyrius Sveikatos skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos
3.3.	Steigti ir finansuoti tarpininko paslaugas, siekiant padėti romams spręsti jų sveikatos, socialines ir kitas problemas	Daugiau romų bendruomenės atstovų kreipsis dėl sveikatos, socialinių paslaugų teikimo pasitelkdamis tarpininko pagalbą (suteikta ne mažiau nei 200 tarpininko paslaugų)	2024–2026	45 000	Socialinės gerovės skyrius, Sveikatos apsaugos skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos
3.4.	Skirti Savivaldybės, papildomą būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, kai būstą	Romai bus skatinami nuomotis tinkamą, jų poreikius atitinkantį būstą, nelaukiant būsto socialinio būsto eilėje. (Būsto nuomos mokesčio dalies papildomos	2024–2026	483 600	SĮ „Vilniaus miesto	-	Savivaldybės biudžeto lėšos

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
	nuomojasi iš privataus sektoriaus.	kompensacijos skyrimas ne mažiau kaip 63 asmenims (šeimoms) per metus).			būstas“		
3.5.	Bendradarbiauti su Vilniaus arkivyskupijos Carito mediacijos centro „In pace“ mediatoriais esant skubioms konfliktinėms situacijoms tarp romų ir šalia jų gyvenančių asmenų (kaimynų)	Bus sprendžiamos konfliktinės situacijos tarp romų ir kitų bendruomenės narių, išsaugojant romų pastovią gyvenamąją vietą ir mažinant atskirtį. (Mediacijos vykdymas ne mažiau 48 val. per metus).	2024–2026	7200	SĮ „Vilniaus miesto būstas“	-	Savivaldybės biudžeto lėšos
4.	Uždavinys – puoselėti romų kultūrinį identitetą ir sklaidą, mažinti visuomenės stigmatizuojančias nuostatas romų tautybės asmenų atžvilgiu						
4.1.	Stiprinti bendradarbiavimą tarp romų bendruomenės, NVO ir Kultūros skyriaus	Bus gerinamas bendradarbiavimas, siekiant įtraukti romų bendruomenę į Vilniaus kultūrinį gyvenimą (ne mažiau kaip 2 susitikimai per metus)	2024–2026	-	Kultūros skyrius	NVO	-
4.2.	Prisidėti prie pagrindinių romų švenčių ir minėtinų datų minėjimo	Bus didinamas pagrindinių romų švenčių, minėtinų datų matomumas ir minėjimas viešojoje erdvėje (ne mažiau kaip prie 2 švenčių ar minėtinų datų per metus)	2024–2026	60 000	Kultūros skyrius ir jam pavaldžios įstaigos	NVO, Tautinių mažumų departamentas prie LRV	Savivaldybės biudžeto lėšos
4.3.	Skatinti romų įtraukčiai, kultūros sklaidai bei tautinio tapatumo išsaugojimui skirtus kultūros projektus	Bus skatinamas kultūros projektų inicijavimas ir įgyvendinimas, papildant Kultūros rėmimo programų projektų konkursą papildomais kriterijais (programomis) (projektų rėmimas inicijuojamas kartą metuose)	2025–2026	Maksimali projekto finansavimo suma – 7 000 Eur	Kultūros skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos

Eil. Nr.	Veiksmas	Siektini rezultatai	Vykdyto terminas	Asignavimai Eur	Atsakingas (-i) vykdytojas (-ai)	Kitas (-i) vykdytojas (-ai)	Finansavimo šaltinis
4.4.	Stiprinti šiuolaikinio romų identiteto ir kultūros matomumą organizuojant ir vykdant informacines kampanijas	Bus vykdomos viešinimo kampanijos pagal poreikius ir galimybes naudojant: savivaldybės socialinei reklamai skirtus plotus mieste, užsakomuosius straipsnius portaluose, reportažus radijo stotyse (ne mažiau nei 3 kampanijos per metus).	2024–2026	-	Komunikacijos skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos
4.5.	Parengti rekomendacijas dėl tradicinių švenčių minėjimo turinio	Bus gerinamas vilniečių supratimas apie antičigonizmo mastą ir jo mažinimo galimybes (parengtos rekomendacijos įstaigoms, kurios organizuoja ir įgyvendina tradicines šventes, teikiant siūlymus joms švenčių turinyje atsižvelgti į tai, kad nebūtų skatinama neapykanta ar kurstoma diskriminacija tautinių mažumų ar kitu aspektu).	2024–2025	-	Komunikacijos skyrius	NVO	Savivaldybės biudžeto lėšos

**VILNIAUS ROMŲ ĮTRAUKTIES Į VISUOMENĘ 2024–2026 METŲ PROGRAMOS
VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ RODIKLIAI IR JŲ REIKŠMĖS**

Eil. Nr.	Priemonės įgyvendinimo rodiklis (matavimo vienetai)	Priemonės rezultatų rodiklių reikšmės				Atsakingas vykdytojas
		<u>Pradinė reikšmė (metai)</u>	2024 m.	2025 m.	2026 m.	
1.	Romų tautybės mokinių, baigusių 8-ą klasę, skaičius (asm. sk.)	23 mokiniai (2023 m.)	12	13	22	Bendrojo ugdymo skyrius, Švietimo aplinkos skyrius, mokyklos
2.	Romų tautybės asmenų, pasinaudojusių visuomenės sveikatos paslaugomis, skaičius (asm. sk.)	Šiuo metu nėra duomenų (2023 m.)	20	30	40	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Sveikatos apsaugos skyrius

3.	Suteiktų konsultacijų, organizuojant tarpininko paslaugas, skaičius (konsultacijų sk.)	Šiuo metu nėra duomenų (2023 m.)	200	400	400	Socialinės gerovės skyrius, Sveikatos apsaugos skyrius
4.	Asmenų (šeimų), kuriems skirta papildoma būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija, nuomojantis būstą iš privataus sektoriaus, skaičius (asmenų (šeimų) sk.)	Šiuo metu nėra duomenų (2023 m.)	63	68	73	SĮ „Vilniaus miesto būstas“
5.	Remiamų projektų, skirtų romų įtraukčiai, romų kultūros sklaidai, tautinio tapatumo išsaugojimui, skaičius	Šiuo metu nėra duomenų (2023 m.)	14	17	20	Bendras visų skyrių rodiklis
6.	Pasiektos auditorijos, vertinant straipsnių, reportažų, maketų ir vaizdo klipų peržiūras (perklausas), dalis (peržiūrų (perklausų) skaičius)	Daugiau nei 85 000 peržiūrų (straipsnis apie romių grožio saloną) (2023 m.)	200 000	300 000	400 000	Komunikacijos skyrius